

[Riishøj]

at ophæve sanktionerne uden at konsultere de andre nordiske lande. Vi har dog i mange år haft et udmærket samarbejde med de andre nordiske lande om Sydafrikapolitikken. Er det rimeligt efter statsministerens opfattelse?

Det andet spørgsmål, som jeg ikke fik svar på før, er, om statsministeren finder, det er rimeligt, at repræsentanter for det store sorte flertal i Sydafrika ikke høres om deres fortolkning af folkeafstemningsresultatet. Hvordan vil statsministeren forklare, at det skal være en separat hvid afstemning, der skal afgøre, at vi ophæver sanktionerne?

Jeg skal ikke trætte statsministeren med andre presseuddrag. Jeg har også et presseuddrag her, ifølge hvilket de Klerk også forbeholder sig muligheden for at have en ny separat hvid folkeafstemning. Men den sag kan vi jo vende tilbage til.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Må jeg sige til hr. Riskær, at ...

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Riishøj!

Statsministeren (Poul Schlüter):

Ja, hr. Riishøj – så skulle den netop ikke have været på nu!

Må jeg sige til hr. Riishøj – undskyld! – at hvis der er noget nordisk land, som virkelig beflitter sig på at orientere de nordiske kolleger om sager af fælles interesse, så er det bestemt Danmark. Det vil vi også gøre i denne sag. Vi vil naturligvis holde kontakt og orientere i forhold til de andre nordiske hovedstæder i dag om den beslutning, vi har truffet om ophævelse af handelssanktionerne. Sverige har jo for resten på flere måder været på banen allerede. Men lad nu alt det ligge. Nu skal vi glæde os over, at vi kan være helt på linje med hinanden.

Så spørger hr. Riishøj, om det ikke var rimeligt at høre den sorte del af befolkningen, der jo ikke deltog i folkeafstemningen i går. Det kunne man jo godt, men der kan jo gå flere døgn eller uger med det, og jeg er ikke i tvivl om, at den sorte del af befolkningen under ledelse af Nelson Mandela ligesom vi andre glæder sig oprigtigt over, at et så overvældende flertal sagde ja ved afstemningen i går. Både hvide og sorte i Sydafrika betragter det som en

historisk begivenhed, at resultatet er blevet så klart. Der ligger store opgaver forude, men jeg opfatter resultatet af folkeafstemningen således, at forvandlingen af Sydafrika til et demokratisk, ikke-racedelt samfund nu er ganske uigenkaldelig.

Riishøj (SF):

Jeg konstaterer, at statsministeren har en anden opfattelse end det flertal i Folketinget, som forudsatte, at ophævelsen af sanktionerne skulle ske efter et samråd med de øvrige nordiske landes regeringer. Det er altså også en afvigelse, og jeg håber, at statsministeren har forstået, at det altså også er en afvigelse fra køreplanen.

Og så må jeg konstatere, at statsministeren har valgt at negligere det sorte flertals vurdering af situationen og altså ikke har den opfattelse, at disse synspunkter skal indgå i overvejelserne. Det er en klar konstatering.

Ebba Strange (SF):

Jeg vil godt uddybe det med de nordiske lande. Jeg kan forstå, og det er også mit eget indtryk, at der er god kontakt mellem Danmark og de andre nordiske lande, og at den danske regering ikke vil afvente en samtale med de øvrige nordiske landes regeringer, inden man ophæver sanktionerne. Men så vil jeg godt spørge, hvornår man senest har drøftet sanktionsophævelser, specielt med Norge og Sverige, og hvad statsministeren kan oplyse i dag om holdningen i henholdsvis den norske og den svenske regering til ophævelse af sanktionerne.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Må jeg sige til hr. Riishøj, at de andre nordiske lande har været fuldt orienteret om vore hensigter i sanktionssagen, og det kan ikke være overraskende for dem, at disse hensigter realiseres i dag.

Jeg kan svare fru Ebba Strange, at hver gang de nordiske statsministre eller udenrigsministre mødes, har vi haft lejlighed til at drøfte situationen i Sydafrika og vores holdning til sanktionerne. Men nu gør vi altså noget i dag fra dansk side, og jeg er sikker på, at denne beslutning vil blive fulgt op af et meget stort antal af de lande, der ikke for længst helt eller delvis har ophævet handelssanktionerne. Vi er